

## Új jövedéki termékkörök

2016. június 17-én, a Magyar Közlöny 88. számában kihirdették a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvényt (a továbbiakban: Jöt.). A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: régi Jöt.) 2017. július 1-jével veszti hatályát.

A Jöt. bevezetése a jövedéki termékkörök területén is jelentős változásokat hoz. A korábbi szabályozásban megszokott termékköröknek csak egy kis része maradt változatlan, a legtöbb átalakult és új termékkörök is megjelentek.

Mind a régi, mind a Jöt. szerinti termékkörök teljes mértékben EU-kompatibilisek, a vonatkozó irányelvi szabályoknak mindenben megfelelnek. Az Európai Unió e jogterület szabályozására a konkrét előírások mellett bizonyos területeken keretszabályokat alkalmaz. Ez azt jelenti, hogy az egyes tagállamok részére adott területen a szabályok kialakításában több-kevesebb mozgáster biztosított, így – a vonatkozó irányelvek megsértése nélkül – a tagállami sajátosságoknak megfelelően alakítható ki a belföldi szabályozás. Ez teszi lehetővé például az egyes termékkörök viszonylagos variálhatóságát is.

A termékkategóriák változásainak tárgyalása előtt fontos szót ejteni a tarifális besorolási rendszert érintő változásokról.

Ezen a területen a legmarkánsabb átalakulást a kettős besorolási rendszer megszüntetése jelenti. Ennek keretében a jövedéki szabályozásból kivezetésre kerül a vámtarifaszám fogalma, és ehhez kapcsolódóan a rögzített időállapotú nómenklatúra kódok rendszere is. 2017. július 1-jét követően az árumegnevezés és adómérték megállapítására szolgáló vámtarifaszámok helyét a már jól ismert KN-kódok veszik át.

A KN-kódok rendszere 2014. július 1-jétől jelent meg a jövedéki szabályozásban, mely a rögzített állapotú vámtarifaszámokkal összehasonlítva egy dinamikusabb rendszert takar. A KN-kódok kizárólag nyolc számjegyes bontásban jelennek meg. Ennek oka, hogy a teljes körű elektronizációhoz, illetve a különböző rendszerek kommunikációjához alapvető fontosságú az azonos karakterszám (pl. elektronikus nyilvántartásban, adatküldésben, engedélyben, stb.).

Miután a Jöt. több, mint 400 KN-kódot használ, a nyolc számjegyű KN-kódok használatát jelentős mértékben megkönnyíti a KN-kód intervallumok alkalmazása. A Jöt-ben egy adott KN-kód intervallumra támasztott rendelkezés a kezdő, a végső, és e kettő között a Kombinált Nómenklatúrában felsorolt valamennyi 8 számjegyű KN-kódra vonatkozik.

A Jöt-ben a termékköröket, illetve az egyes konkrét jövedéki termékeket (például: benzin, E85, stb.) egyaránt az értelmező rendelkezésekben (3. §) határozták meg. Az értelmező rendelkezések felépítése is differenciált: első bekezdése az általános érvényű fogalmakat tartalmazza, második az energiatermékekre, harmadik az alkoholt tartalmazó árukra, negyedik a dohánygyártmányokra vonatkozik. Az egyes fejezetekben a definíciók ABC-sorrendben kerültek feltüntetésre.

Ezek után térjünk át a konkrét termékcsoportok ismertetésére.

A Jöt. 3. § (1) bekezdés 29. pontja szerint a jövedéki termékek a következők: az

energiatermék, a sör, a csendes és habzóbor, az egyéb csendes és habzó erjesztett ital, a köztes alkoholtermék, az alkoholtermék és a dohánygyártmány.

## **I. Ásványolaj és energiatermék**

A Jöt-ben jelentős átalakulás érintette az ásványolaj, illetve energiaszektor. Új jövedéki termékek jelentek meg, és némileg átalakult a besorolási struktúra is.

Megváltozott a termékkör neve is: az „ásványolaj” kifejezés helyett a Jöt. – csakúgy, mint a kapcsolódó Európai Unió Irányelv – az „energiatermék” elnevezést használja. A Jöt-ben ezen címszó alatt található felsorolás az ágazat alá tartozó termékek legbővebb halmazát alkotja. A régi jövedéki szabályozásban használt „ásványolaj” kategóriának megfelelő termékek mellett az energiatermékek csoportjában kapott helyet a korábban az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény hatálya alá tartozó szén, földgáz, elektromos energia is.

Az egyes termékek nem külön pontokban, hanem 4 szakaszra bontva szerepelnek a jogszabályban. A jogalkotó természetesen továbbra fenntartja azt, hogy amennyiben a jogszabályban nevesítettek kivüli szénhidrogént használnak üzemanyag, vagy tüzelési-fűtési célra, az a jövőben is energiaterméknek fog minősülni.

Az energiatermékeken belül egy szűkebb halmazt képez az ellenőrzött energiatermékek köre. Ez a termékkör is a hajdani ellenőrzött ásványolajtermékekre épül, de itt is bővülés tapasztalható. A „hagyományosan” ellenőrzött termékek (pl. benzin, gázolaj, fűtőolaj) mellett megemlítésre kerültek az üzemanyag, illetve tüzelő-fűtőanyag célra gyártott, vagy ilyen céllal külföldről behozott növényi olajok, a biodízel (FAMAE), alkoholos üzemanyagok (pl. E85), stb.

Az egyéb ellenőrzött ásványolaj termékkategória az ellenőrzött energiatermékeken belül gyakorlatilag változatlan módon megmaradt, csakúgy, mint a megfigyelt termékek köre. Az ezekben bekövetkezett módosítások pusztán a fentebb leírt, a jogszabályban a vámtarifaszámok KN-kódra történő átváltásából adódtak.

## **II. A bor és pezsgő termékkör átalakulása**

A legnagyobb volumenű változásokat a sörön kívüli erjesztett italok besorolási kategóriáinak átalakulása jelentette. A régi Jöt. szerinti felosztásban a pezsgő, a szőlőbor és az egyéb bor jövedéki adókatéegóriák fedték le ezen termékek körét, míg 2017. július 1-je után besorolás a következők szerint alakul:

### Habzóbor

A Jöt. szerint a habzóbor definíciója:

*2204 10 11-2204 21 09, 2204 29 10, 2205 10 10-2205 90 90 KN-kód szerinti olyan termék, amely dróttal, szalaggal vagy más módon rögzített, gomba formájú dugóval lezárt palackban van, vagy benne a 20 °C-on oldott állapotban jelen lévő szén-dioxid által előidézett túlnyomás 3 bar vagy annál nagyobb, és tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék, feltéve, hogy a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származik.*

A habzóbor alapvetően a régi Jöt. szerinti, szőlőborból készült pezsgő termékkört öleli fel, kiegészülve a kisebb nyomású, de azonos (hasonló) megjelenésű gyöngyöző borokkal.

E termékkategória alá történő besorolás hármas kritériumrendszerben történik a következők szerint (a lépések természetesen felcserélhetők):

- A KN-kód vizsgálata.

Habzóbornak történő minősítés csak a következő KN-kód alá történő besorolás esetén jöhet egyáltalán szóba:

2204 10 11	2204 10 96	2204 29 10
2204 10 13	2204 10 98	2205 10 10
2204 10 15	2204 21 06	2205 10 90
2204 10 91	2204 21 07	2205 90 10
2204 10 93	2204 21 08	2205 90 90
2204 10 94	2204 21 09	

- A habzóbornak történő minősítés folyamatában a következő lépés a termék alkoholtartalmának, illetve az alkoholtartalom eredetének vizsgálata. A habzóbor tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék lehet, és a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származhat.

- Az elhatároláshoz hozzátartozik még a kiszereles vizsgálata. Amennyiben a termék dróttal, szalaggal vagy más módon rögzített, gomba formájú dugóval lezárt palackban van, habzóbornak minősül. A másként kiszereles, fenti pontok szerinti kritériumoknak egyaránt megfelelő termék abban az esetben minősülhet habzóbornak, ha 20 °C-on oldott állapotban jelen lévő szén-dioxid által előidézett túlnyomása 3 bar vagy annál nagyobb.

#### Egyéb habzó erjesztett ital

E termékkör definíciója a Jöt-ben:

*A habzóbor kivételével a 2204 10 11-2204 21 09, 2204 29 10, 2205 10 10-2205 90 90, 2206 00 31-2206 00 39 KN-kód szerinti olyan termék, amely dróttal, szalaggal vagy más módon rögzített, gomba formájú dugóval lezárt palackban van, vagy benne a 20 °C-on oldott állapotban jelen lévő szén-dioxid által előidézett túlnyomás 3 bar vagy annál nagyobb, és tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 13 térfogatszázalék, vagy tényleges alkoholtartalma 13 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék, feltéve, hogy utóbbi esetben a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származik.*

Egyrészt ide tartoznak azon készítmények, melyek KN-kódja, kiszereles vagy túlnyomási értékei megfelelnek a habzóbornál megadottaknak, csak tartalmazznak nem erjedésből származó alkoholt is. Az ilyen termékek egyéb habzó erjesztett itálnak minősülnek, amennyiben alkoholtartalmuk legfeljebb 13 térfogatszázalék.

Másrészt e termékkör felöleli a 2206 00 31 és 2206 00 39 KN-kódok alá tartozó, szintén a habzóbornál megadott kiszerelesi vagy túlnyomási feltételeknek megfelelő készítményeket. Ezek alkoholtartalma legfeljebb 13 térfogatszázalék, a kizárólagos erjedéssel készült italok esetén legfeljebb 15 térfogatszázalék lehet.

### Csendes bor

E termékkör definíciója a Jöt-ben:

*A habzóbor és az egyéb habzó erjesztett ital kivételével a 2204 10 11-2205 90 90 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek*

*a) tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék, feltéve, hogy a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származik,*

*b) tényleges alkoholtartalma 15 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 18 térfogatszázalék, feltéve, hogy mindennemű alkoholtartalom-növelés nélkül állították elő és a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származik.*

A termékmeghatározás szempontjából a csendes bor gyakorlatilag a régi Jöt. szerinti szőlőbort fedi le, figyelembe véve a habzóbornál és az egyéb habzó erjesztett italnál kivételként támasztott termékek körét.

### Egyéb csendes erjesztett ital

E termékkör definíciója a Jöt-ben:

*a)- a csendes és habzóbor, valamint az egyéb habzó erjesztett ital kivételével - a 2204 21 06-2205 90 90 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 10 térfogatszázalék,*

*b) - a sör és az egyéb habzó erjesztett ital kivételével - a 2206 00 10-2206 00 89 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 10 térfogatszázalék, vagy tényleges alkoholtartalma 10 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék, feltéve, hogy utóbbi esetben a végtermékben található alkohol teljes mértékben erjedésből származik.*

A termékkör a régi Jöt. szerinti egyéb bor termékkategóriának feleltethető meg azzal a lényeges különbséggel, hogy a b) pontban kivételként megjelent az egyéb habzó erjesztett ital.

Ennek értelmében egyéb csendes erjesztett italnak minősül minden, habzó terméknek nem minősülő csendes bor és a 2206-os nomenklátúra kód alá sorolandó, sörön kívüli termék a definícióban meghatározott alkoholtartalmi határértékeknek megfelelően.

### **III. Köztes alkoholtermék**

E termékkör definíciója a Jöt-ben:

*A sör, a csendes és habzóbor, valamint az egyéb csendes és habzó erjesztett ital kivételével a 2204 10 11-2206 00 89 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 22 térfogatszázalék.*

A köztes alkoholtermékek tekintetében bekövetkezett változások eredményeképpen megszűnt a termékkörön belüli habzó és nem habzó termékek megkülönböztetése. A nem habzó köztes alkoholok besorolása gyakorlatilag egy az egyben megfeleltethető a Jöt. szerinti köztes alkoholterméknek.

A habzó köztes termékek egy része – az alkoholtartalomtól függően – az egyéb habzó erjesztett italok között kapott helyet, másik részük maradt köztes alkoholtermék. A köztes alkoholterméknek minősülő áruk alkoholtartalmának felső határa nem változott, továbbra is 22 térfogatszázalék.

#### **IV. Csekély változással érintett termékkörök: sör és alkoholtermék**

E termékkörök definíciója a Jöt-ben:

##### Sör:

*A 2203 00 01-2203 00 10 KN-kód szerinti termék, továbbá a 2206 00 31-2206 00 89 KN-kód szerinti termékek közül a 2203 00 01-2203 00 10 KN-kód szerinti és az alkoholmentes italok elegye, feltéve, hogy a termék tényleges alkoholtartalma mindkét esetben meghaladja a 0,5 térfogatszázalékot.*

##### Alkoholtermék:

- a) a 2204 10 11-2206 00 89 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma meghaladja a 22 térfogatszázalékot,*
- b) a 2207 10 00-2208 90 99 KN-kód szerinti olyan termék, amelynek tényleges alkoholtartalma meghaladja az 1,2 térfogatszázalékot,*
- c) a 2207 10 00-2208 90 99 KN-kód szerinti terméket oldott vagy oldatlan állapotban tartalmazó olyan termék, amely nem tartozik az a) és b) pontban meghatározott KN-kódok alá és tényleges alkoholtartalma meghaladja az 1,2 térfogatszázalékot.*

E két termékkör esetén a régi szabályozáshoz képest gyakorlatilag nem történt változás. A sör esetén a hagyományos és ízesített termékek egyaránt jövedéki terméknek tekintendők. Alkoholtermékek esetén is megmarad a jól ismert hármas felosztás, mely szintén követi az irányelvi szabályozást. Egyedüli jelentős változásként, a részlegesen denaturált alkoholtermékek körének bővülése emelhető ki, melyek részletes szabályait a végrehajtási rendelet szabályozza.

#### **V. Dohánygyártmány változásai**

A jövedéki szempontú dohánygyártmány termékkör meghatározása némileg eltér a fentiektől. A rendhagyó e tekintetben az, hogy míg a többi termékkör esetén a besorolást a Jöt. 2017. július 1-jén hatályos verziója tartalmazza, a dohánygyártmány új, bővített fogalomköre a régi Jöt-be is bekerült, és 2017. január 1-je óta már használatos.

A dohánygyártmányként a jövedéki szabályozásban definiált cigaretta, szivar, szivarka, valamint a finomra vágott és egyéb fogyasztási dohány meghatározása nem változott. Ezek továbbra jövedéki terméknek minősülnek. Kiegészült viszont a termékkör a „töltőfolyadék” és az „új dohánytermék-kategóriák” fogalmakkal, melyekre vonatkozó szabályok az alábbiak:

##### Töltőfolyadék:

E termékkör definíciója a Jöt-ben:

*Olyan nikotintartalmú folyadék, amely az elektronikus cigarettába a gyártási folyamat során töltenek be, ideértve az elektronikus cigaretta utántöltésére szolgáló folyadékot is.*

Az egyértelműség kedvéért a jogalkotó az elektronikus cigaretta fogalmát is felvette a Jöt-be a következők szerint:

*Elektronikus cigaretta: a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvény szerinti elektronikus cigaretta, utántöltő flakon és dohányzást imitáló elektronikus eszköz.*

Fontos azonban kiemelni, hogy az elektronikus cigaretta önmagában nem jövedéki termék, csak az abban lévő, illetve az ahhoz gyártott, Jöt. szerinti töltőfolyadék.

Új dohánytermék-kategóriák:

E fogalom definíciója a Jöt-ben:

*E törvény szerint cigarettának, szivarnak, szivarkának, fogyasztási dohánynak vagy töltőfolyadéknak nem minősül, a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvényben ekként meghatározott dohánytermék.*

Fontos kiemelni, hogy az e meghatározás szerinti dohánytermékek nem azonosak a Jöt. szerinti dohánygyártmány fogalmával: Míg a dohánygyártmány a dohánytól teljesen eltérő anyagot is takarhat, addig a dohánytörvény szerinti dohánytermék alapja csak dohány lehet.

**Nemzeti Adó- és Vámhivatal**